

άποψη

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΠΡΟΦΥΛΛΙΔΗ

Οι μετανάστες κι εμείς

Σε κανέναν δεν είναι ευχάριστο να εγκαταλείπει το μέρος όπου γεννήθηκε και τους δικούς του ανθρώπους. Όταν το αποφασίζει, συχνά υπό αντίξοες συνθήκες και διακινδυνεύοντας τη ζωή του, είναι ένδειξη ότι έφθασε σε έσχατο σημείο οικονομικής εξασθλίωσης και απόγνωσης. Οι μετανάστες δεν έχουν να χάσουν τίποτε περισσότερο από τη φτώχεια τους.

Η Ελλάδα (όπως και άλλες χώρες, η Πορτογαλία, η Ισπανία, κτλ.) που πριν τέσσερις δεκαετίες έστελνε μετανάστες, σήμερα έχει γίνει χώρα υποδοχής μεταναστών. Όποιο επάγγελμα απαξιώνουν πλέον να ασκήσουν οι Έλληνες, το αναλαμβάνουν οι μετανάστες, κακοπληρωμένοι, συνθητόστατα χωρίς κοινωνική ασφάλιση, υπό καθεστώς μαύρης εργασίας. Έτσι οι μετανάστες ως μέσο μείωσης του κόστους παραγωγής και κάλυψης θέσεων «ευτελούς» εργασίας φαίνεται ότι είναι ευπρόσδεκτοι.

Όταν όμως αναζητούν τη θέση τους στον κοινωνικό ιστό, εκεί οι μετανάστες είναι ανεπιθύμητοι, ιδίως αν επιμένουν να διατηρούν τις παραδόσεις και τα έθιμά τους. Έτσι αναπτύσσεται στην Ευρώπη μια ιδιότυπη συλλογική σχιζοφρένεια: θέλουμε τους μετανάστες για τις φτηνές και δύσκολες δουλειές, αλλά απαξιούμε να τους συναντήσουμε στις πλατείες, στα σχολεία, στις ταβέρνες.

Ο 20ός αιώνας χαρακτηρίστηκε από σημαντικές μετακινήσεις πληθυσμών λόγω πολέμων και πολιτικών αντιπαραθέσεων. Όλα δείχνουν ότι ο 21ος αιώνας θα χαρακτηρίζεται από μαζικές μεταναστεύσεις λόγω οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής δυσπραγίας. Έτσι η μετανάστευση είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα, όπως το περιβάλλον, το κλίμα, οι επιδημίες, που μπορεί να αντιμετωπισθεί με δυο τρόπους. Ο πρώτος είναι η οικονομική ανάπτυξη των φτωχών χωρών, κάτι όμως που απαιτεί χρόνο, οικονομική ενίσχυση και (κυρίως) πολιτική βούληση από τις πλούσιες χώρες. Ο δεύτερος συνίσταται στο συντονισμό και την αντιμετώπιση του προβλήματος συλλογικά και σε παγκόσμιο επίπεδο, κάτι που επίσης δεν είναι ορατό.

Έτσι, η μετανάστευση αφήνεται στις κρατικές πολιτικές. Περιέργως ξεκάθαρα με τους μετανάστες δεν ασχολούνται τα παραδοσιακά κόμματα, αλλά όσα βρίσκονται στα άκρα του πολιτικού φάσματος. Έτσι, στρουθοκαμηλίζουμε, δεν αναπτύσσουμε κρατική πολιτική μετανάστευσης και αφήνουμε το πρόβλημα να διογκώνεται. Τα πρώτα όμως βήματα για αντιμετώπιση του προβλήματος είναι περίπου προφανή. Να καταγράψουμε τον αριθμό μεταναστών και να υπολογίσουμε πόσα νέα εργατικά χέρια χρειαζόμαστε στους διάφορους κλάδους, και άρα πόσους μετανάστες. Να επιβάλουμε αυστηρές κυρώσεις στις περιπτώσεις μαύρης εργασίας και εκμετάλλευσης των μεταναστών. Να συζητήσουμε υπό ποιες προϋποθέσεις (π.χ. γνώση γλώσσας, πολιτισμού και ηθών) μπορεί να τους δοθεί δικαίωμα ψήφου καταρχήν στις δημοτικές εκλογές.

Οι μετανάστες που ζουν στο περιθώριο είναι τελικά μια βραδυφλεγής βόμβα στα δικά μας χέρια.